

skulde være saa særdeles vanskeligt at fikke sig et saadant Beviis i det eneste Tilfælde, hvor der er Tale derom, nemlig naar Huusbonden vilde indføre et ufordeelagtigt Skudsmaal, kan jeg ikke forstaae. Vil han give et fordeelagtigt Skudsmaal, bliver der ikke Spørgsmaal om at bære noget Ansvar derfor, og vil han give et ufordeelagtigt, kan han let fikke sig Beviis for, at Thyendet har givet sit Samtykke dertil; det er fuldkommen klart.

Forslaget under Nr. 2 kan ikke antages, fordi det efter min Mening indeholder et aldeles urimeligt Indgreb i to myndige Personers Frihed til at blive enige om, at den Ene skal skrive Noget i en den Anden tilhørende Bog. Dette er urimeligt i sig selv; men dernæst seer jeg ikke, hvorledes de Herrer, saaledes som Forslaget er affattet, have tænkt sig, at Paatalen skal stee. Naar Thyendet beider Huusbonden om at skrive et Skudsmaal i Bogen, og han gjør det, hvem skal da paatale det? (Tscherning: Han skal ikke skrive.) Ja, men naar han nu gjør det, og naar der staaer en Straffebestemmelse, saaledes at han derfor skal straffes med Bøder fra 1 til 10 Rd., forekommer det mig, at Noget maa paatale Forholdet. Hvem skal det være? Har det været de Herrer's Mening, at det Offentlige af sig selv ex officio skulde gribe ind, og hver Gang det opdagede en saadan Paategning i en Skudsmaalsbog anlægge Sag, for at faae Huusbonden dømt, eller skal Thyendet, som har bedet Huusbonden om at skrive og bevæget ham dertil, bagefter anlægge Sag og faae ham idømt en Mulkt? Hvilket der end er Meningen, forekommer den mig at være forkeert. Af disse to Grunde maa jeg meget fravaade, at man stemmer for Ændringsforslaget, og ialtsald maa jeg tilraade, at man foretrækker det principale Ændringsforslag, men jeg maa komme tilbage til, hvad jeg før sagde, at jeg ikke troer, der er nogen Grund til hele dette Lovforslag.

Kampmann: Saavidt jeg har kunnet forstaae dette Lovforslag, foreligger der deri to Spørgsmaal. Det ene er, om det skal være rigtigt at foreskrive udtrykkelig Forbud imod, at der i Skudsmaalsbogen indføres Andet, end

hvad der vedkommer Thyendets Af- og Tilgang. Det forekommer mig imidlertid klart, at man ikke ved en saadan Bestemmelse opnaaer det, man tilsigter i Thyendets Faveur, thi for det Første, naar det af disse Paategninger oplyses, at Vedkommende kun har tjent i kort Tid eller er kommen af Tjenesten i Utide, indeholder dette tilstræffeligg Anthydning om, at der er passeret Noget, der ikke er til Thyendets Fordeel, og for det Andet er det Noget, der maa være Thyendet høist uvelkomment, at det ikke kan faae en Paategning i Skudsmaalsbogen om sit Forhold, naar det har viist et godt Forhold, og det er dog det gode Thyende, man skal tage Hensyn til. Det andet Spørgsmaal er, om man skal indskrænke Lovforslaget til, at Reglen bliver den, at Huusbonden ikke maa indføre Noget i Bogen om Forholdet, medmindre Thyendet dertil giver sit Samtykke. Det forekommer mig ligeledes, at et saadant Lovbud ikke vilde have nogen synberlig Betydning, thi ethvert Thyende vil, naar det har fortjent et godt Skudsmaal, begjære Skudsmaal, og naar Skudsmaal for en vis Tjeneste ikke indeholdes i Bogen, vil dette være et Vidnesbyrd om, at der ikke har kunnet erholdes noget godt Vidnesbyrd. Altsaa, hvad enten jeg tager det ene eller det andet Forslag, er det klart, at der ikke opnaaes det, man har villet. Det Æneste, man skulde gaae ind paa, naar man vilde naae Maalet, var at affstaae alle Skudsmaalsbøger, men dette ligger ikke for her. Er der for mig Spørgsmaal om at vedtage noget Nyt eller at blive ved det Gamle, holder jeg mig til det Gamle hellere end at begynde paa noget Nyt, der efter min Mening ikke er noget virkelig Nyttigt. Det Æneste, der har Betydning for mig, er, naar det hedder: „I Skudsmaalsbogen maa ei heller af offentlige Myndigheder gjøres andre Paategninger eller Ansørseler end de i Thyendeloven udtrykkelig foreskrevne.“ En saadan Forskrift vilde være til virkelig Nytte og i Vedkommendes Interesse; men da det ikke er muligt at bringe det dertil, at Loven indskrænkes alene hertil, er det min Agt at stemme imod Loven i det Hele.

Barfod: Den ærede Rigsdagsmand for Njøbenhavns 1ste Valgkreds (C. Rimestad) fandt,